

**ΧΑΙΡΕΤΙΣΜΟΣ
ΤΟΥ ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΥ
ΚΩΣΤΑ ΣΗΜΙΤΗ**

**ΣΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ
ΑΝΑΔΕΙΞΗΣ ΤΩΝ ΕΒΔΟΜΗΝΤΑ
ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΩΝ ΧΩΡΩΝ**

Ραμνούντα, 11 Σεπτεμβρίου 1997

Κυρίες και κύριοι,

Σας κάλεσα εδώ αρκετά χιλιόμετρα μακριά από το κέντρο της Αθήνας, γιατί θεωρώ ότι η ανακοίνωση για το ξεκίνημα ενός προγράμματος που αφορά τους αρχαιολογικούς μας χώρους δεν πρέπει να γίνει μέσα σε μια κλειστή αίθουσα, αλλά σ' αυτό το θαυμάσιο ιστορικό και φυσικό περιβάλλον.

Δε χρειάζεται ειδική μελέτη για να διαπιστώσει κανείς πόσο μεγάλη είναι η ανταπόκριση του σύγχρονου ανθρώπου στο σιωπηλό κάλεσμα των αρχαιολογικών χώρων. Εκατομμύρια επισκέπτες, ίσως όχι λιγώτεροι απ' αυτούς που κατακλύζουν τα αεροδρόμια της χώρας σαρώνουν τους ιστορικούς τόπους της Επικράτειας. Έλληνες και ξένοι από τον κόσμο ολόκληρο ενδιαφέρονται να επισκεφθούν τα μέρη που γνωρίζουν από τα ελληνικά κλασσικά γράμματα.

Σταθερό και ζωντανό παραμένει το ενδιαφέρον για τον τόπο όπου βρίσκεται ακόμη το παλάτι του Μίνωα, το κάστρο των Μυκηνών, η Ακρόπολη της Αθήνας, το στάδιο των αρχαίων Ολυμπιακών αγώνων, το μαντείο των Δελφών, ο τάφος του Φιλίππου, τα ιερά των Μακεδόνων, το νησί που γεννήθηκε ο Απόλλωνας. Κάθε χρόνο ένα τεράστιο κύμα ανθρώπων ξεχύνεται στους αρχαιολογικούς μας χώρους για να ζήσει την επαφή με τα μνημεία του πολιτισμού που στάθηκε πνευματικός τροφοδότης ολόκληρου του Δυτικού κόσμου και να χαρεί το αυθεντικό σκηνικό της ελληνικής ιστορίας.

Ωστόσο μένει να γίνουν πολλά για να μπορούν οι αρχαιολογικοί χώροι να δέχονται δίχως το φόβο της φθοράς που προκαλεί η χρήση τους, χιλιάδες επισκέπτες και συγχρόνως να ανταποκρίνονται στις προσδοκίες αυτών των ανθρώπων που θέλουν να δουν και να μάθουν.

Έτσι επιβάλλεται πρώτα απ' όλα οι χώροι να αποκτήσουν το πρόσωπό τους. Να παρέχουν στον επισκέπτη, μόλις φτάνει, μια σειρά από πληροφορίες για την ιστορική σημασία του χώρου, για την τοπογραφική του άρθρωση, για τα σημαντικότερα μνημεία και για τον πιο άνετο και εποπτικό τρόπο προσπέλασης. Αποφασιστικό ρόλο για την πετυχημένη παροχή πληροφοριών παίζει η υψηλή ποιότητα της εικόνας και του κειμένου. Αυτό είναι το πρώτο που επιδιώκει το πρόγραμμα των Εβδομήντα Χώρων. Έτσι ο επισκέπτης δε θα έχει την αίσθηση ότι πλανάται σ' ένα ερειπιώνα, αλλά αντίθετα θα ενεργοποιηθεί για να αναζητήσει τα συγκεκριμένα κτίσματα και μνημεία. Μια οργανωμένη διαδρομή μέσα σ' ένα μεγάλο αρχαιολογικό χώρο είναι ένας περίπατος στην ιστορία, ένας περίπατος που προσφέρει γνώση, αναψυχή και συγκίνηση. Σκοπός του προγράμματος επι πλείον είναι να φέρει σε επαφή τον επισκέπτη όχι μόνο με τα έργα του ανθρώπου αλλά και με το ευρύτερο κοινωνικοοικονομικό περιβάλλον στο οποίο ζούσε και δημιουργούσε ο άνθρωπος εκείνης της εποχής.

Η κατάσταση στην οποία βρίσκονται σήμερα οι αρχαιολογικοί μας χώροι ποικίλει. Δε μπορούμε να είμαστε περήφανοι για όλους. Το πρόγραμμα των εβδομήντα αρχαιολογικών χώρων αποφασίστηκε ακριβώς για να εκπονηθεί ένα ρεαλιστικό πλαίσιο που αφορά στο

συγκεκριμένο και περιορισμένο αριθμό χώρων, έτσι ώστε να καταβληθούν συντονισμένες προσπάθειες και να υπάρξει ορατό αποτέλεσμα. Ο αριθμός των εβδομήντα είναι ασφαλώς αυθαίρετος. Ωστόσο η επιλογή έγινε με στόχο να περιληφθούν όλοι οι χώροι που είναι οργανωμένοι σε κάποιο βαθμό αλλά και ορισμένοι από περιοχές με ισχνή πυκνότητα χώρων, ώστε να εκπροσωπείται στο πρόγραμμα αυτό το σύνολο της χώρας.

Οι αρχαιολογικοί χώροι βρίσκονται σε περιοχές που διατηρούν ακόμη το απaráμιλλο φυσικό τους κάλλος, ιδίως στις περιπτώσεις που είναι μακριά από τα αστικά κέντρα ή από εκτάσεις οικολογικά βεβαρημένες, εξαιτίας εγκαταστάσεων που προκαλούν κάθε είδους και μεγέθους φθορά στο περιβάλλον. Σε πολλές από αυτές τις περιπτώσεις με σωστές ενέργειες μπορεί να επιφέρει κανείς βελτιώσεις. Ακόμη και οι αρχαιολογικοί χώροι που βρίσκονται μέσα στα ασφυκτικά δομημένα αστικά κέντρα και φαίνονται τόσο υποβαθμισμένοι, μπορούν να πάρουν άλλη μορφή και να αποκτήσουν τη δική τους γοητεία. Με συγκροτημένη γνώση, σωστό σχεδιασμό, τόλμη και αποφασιστικότητα είναι δυνατόν να αναδείξουμε αυτούς τους πνεύμονες πολιτισμού μέσα στην πνιγερή ατμόσφαιρα του μπετόν.

Την ευθύνη του προγράμματος των εβδομήντα αρχαιολογικών χώρων έχει ο Βουλευτής Επικρατείας, Καθηγητής Αρχαιολογίας Δημήτρης Παντερμαλής με μια ομάδα αρχαιολόγων και αρχιτεκτόνων από το Πανεπιστήμιο της Θεσσαλονίκης. Ο κ. Παντερμαλής συνεργάζεται με τον Υπουργό Πολιτισμού κ. Ευάγγελο Βενιζέλο και τους κατά τόπους εφόρους Αρχαιοτήτων.

Είναι μια ευτυχής συγκυρία ότι το πρόγραμμα των Εβδομήντα Χώρων έχει αρχίσει να έχει αποτελέσματα ήδη την επαύριο της απόφασης να αναλάβει η Ελλάδα τη διοργάνωση των Ολυμπιακών αγώνων του 2004.

Πιστεύουμε ότι, συμβάλλοντας πολιτιστικά στους Ολυμπιακούς αγώνες, έγκαιρα θα διαθέτουμε αρχαιολογικούς χώρους με άρτια οργάνωση που θα παρέχουν στον επισκέπτη συγκροτημένη πληροφόρηση, άνετη περιήγηση, φροντισμένο αρχαιολογικό και φυσικό περιβάλλον.

Παράλληλα θα καταβάλλεται συνεχής προσπάθεια για συντήρηση, προστασία και ανάδειξη των μνημείων.

Το πρόγραμμα των Εβδομήντα Χώρων αποτελεί πιλότο για μια σύγχρονη και αποτελεσματική διαχείριση όλων των μεγάλων αρχαιολογικών χώρων της Ελλάδας. Απαιτείται πολλή δουλειά, χρειάζεται υψηλής ποιότητας προγραμματισμός, σωστή εκτέλεση εργασιών και κυρίως φροντίδα για να σωθούν οι αρχαιολογικοί μας χώροι. Μόνο με τη συστηματική αντιμετώπιση των προβλημάτων αυτού του τεράστιου θησαυρού της πολιτιστικής κληρονομιάς θα μπορέσουμε να ανταποκριθούμε στις ιστορικές μας υποχρεώσεις, να συμβάλουμε ουσιαστικά στην ανάπτυξη του πολιτιστικού τουρισμού και να νιώσουμε περήφανοι για το προνόμιο να ζούμε σ' αυτό το κομμάτι της γης.